

FREDRIKSTAD
KOMMUNE

Anskaffelsesstrategien

Anskaffelsesstrategi for Fredrikstad kommune

Periode 2017- 2021

Vedtatt i bystyret 15.06.2017

Utskriftsdato:	Dokumentansvarlig:	Revideres av:	Gyldig fra:	Versjon:
10.10.2018	[Dokumentansvarlig]	Nordal Karin	25.10.2017	3.0

Innholdsfortegnelse

1. Innledning.....	3
2. Visjon	4
3. Hovedmål:.....	4
3.1. Fredrikstad kommune sine anskaffelser skal være økonomisk og kvalitativt gode...	4
3.2. Fredrikstad kommunes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov	5
3.3. Fredrikstad kommune skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging ..	5
3.4. Fredrikstad kommune sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk	6
3.5. Fredrikstad kommune skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser	6
3.6. Fredrikstad kommune skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser	7
3.7. Fredrikstad kommune skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse	7

1. Innledning

Anskaffelsesstrategien er en av kommunens overordnede strategier og bestemmer veivalg og satsninger innen anskaffelsesområdet. Den gjelder alle virksomheter i Fredrikstad kommune. Kommunale foretak er ikke omfattet av strategien. Hvordan anskaffelser styres, påvirker både kvaliteten og kostnadene på de tjenestene som leveres til innbyggerne.

Kommunen har ca 150 rammeavtaler per 1.1.2017, og anskaffer for ca kr 1,1 -1,2 milliarder, medberegnet investeringer. Med dette følger et ansvar om å opptre som en profesjonell innkjøper og sørge for å få mest mulig igjen for midlene. Samtidig ønsker Fredrikstad kommune å bruke anskaffelsene strategisk for å bidra til innovasjon og virksomhetsutvikling.

Anskaffelsesstrategien skal synliggjøre viktigheten av anskaffelsesvirksomheten og øke bevisstheten rundt anskaffelsesarbeidet i hele organisasjonen. Det gjøres mye godt anskaffelsesarbeid i kommunen, men det knytter seg fortsatt utfordringer til deler av dette arbeidet. Ny strategi viderefører noen av målsetningene fra tidligere. Målsetningene i ny anskaffelsesstrategi er tydeligere presisert med hovedmål og delmål med tilhørende tiltak, for bedre måloppnåelse. Anskaffelsesstrategien retter større oppmerksomhet mot:

- opplæring/ bevisstgjøring i kommunen
- standardisering av sortiment
- standardisering av anskaffelsesprosesser
- kontraktsoppfølging
- analyse av innkjøpsdata
- innovative anskaffelsesprosesser

Anskaffelsesstrategien skal revideres hvert annet år for å se om delmålene oppnås, dersom det ikke oppstår forhold som gjør at strategien bør revideres tidligere. Ved revidering må eventuelle tiltak vurderes for å nå delmålene.

Anskaffelsesstrategien skal gi et felles grunnlag for gjennomføring av anskaffelser og sikre effektiv ressursbruk. Kommunen skal gjennomføre anskaffelsene i tråd med lov og forskrift om offentlige anskaffelser.

Strategien gjelder for alt anskaffelsesarbeid som gjennomføres i kommunen, på tvers av seksjoner og for alle faser i en anskaffelsesprosess; fra initiering av anskaffelsen til kontraktens avslutning. Den berører alle deler av organisasjonen, og det er et felles ansvar i linjeledelsen for å bidra til at vi lykkes med å nå målene.

Anskaffelser bygger på kommunens felles verdier: MERK

M- Modig

Vi tør tenke nytt, ser etter gode løsninger og stiller konstruktive spørsmål og utnytter handlingsrommet i regelverket.

E- Engasjert

Vi ivrer for at Fredrikstad kommune er en attraktiv og krevende kunde.

R- Romslig

Vi møter og inkluderer egen organisasjon og leverandører med åpenhet, respekt og tillit.

K- Kompetent

Gjennom høy kompetanse skal vi være forberedt på å møte dagens og morgendagens utfordringer.

2. Visjon

Kommunens anskaffelser skal gjøres profesjonelt og effektivt, og kommunen skal være en attraktiv kunde og samarbeidspartner.

3. Hovedmål:

Kommunens anskaffelser skal bidra til verdiskapning for kommunen og brukere, være innovative, ivareta samfunnsansvar og skape tillit til Fredrikstad kommune som innkjøper.

Målet innebærer at anskaffelsene skal støtte kommunens overordnede mål for langsiktig utvikling av Fredrikstad kommune. Kommunen skal gjennomføre økonomisk og kvalitativt gode anskaffelser med vekt på miljø, samfunnsansvar, innovasjon og nyttenking. Anskaffelsene skal være juridisk korrekte og det skal legges til rette for god anskaffelsesfaglig kompetanse.

For å oppnå hovedmålet er det identifisert 7 delmål som er beskrevet nedenfor.

3.1. Fredrikstad kommune sine anskaffelser skal være økonomisk og kvalitativt gode

En anskaffelse skal være basert på konkurranse, og kommunen skal sikre at hensynet til forutberegnelighet, gjennomsiktighet (åpenhet) og etterprøvbarhet ivaretas gjennom hele anskaffelsesprosessen.

Kommunens virksomheter skal opptre i samsvar med god forretningsskikk og sikre høy forretnings etisk standard i den interne og eksterne saksbehandling. Utvelgelse av kvalifiserte tilbydere og tildeling av kontrakter skal skje på grunnlag av objektive og ikke-diskriminerende kriterier.

Kommunen skal ha god oversikt over egne avtaler og bør planlegge de strategisk viktige anskaffelsene i god tid. Politiske vedtak som medfører kjøp av vare eller tjeneste må gis tilstrekkelig tid til å gjennomføre en forsvarlig økonomisk og kvalitativ anskaffelsesprosess.

Virksomhetene i kommunen har et selvstendig ansvar for å sikre at behov for varer og tjenester dekkes gjennom kommunale avtaler.

Kommunen skal utnytte stordriftsfordeler ved intern samordning og gjennom samarbeide med andre kommuner/fylkeskommuner der det er formålstjenlig.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tilrettelegger for etterlevelse av regelverket i organisasjon
- Øker antall rammeavtaler og avtaledekning
- Ansvarlig gjør og bevisstgjør behovshavere i organisasjonen om at anskaffelsesprosesser krever tid og ressurser, for å få til de gode innkjøp

Tiltak:

- Vi skal inngå samarbeid med andre kommuner eller andre samarbeidspartnere for å øke avtaledekning innen de anskaffelser der det er hensiktsmessig
- Vi skal sikre at kriterier og krav utarbeides med bruk av god og bred kompetanse, og vi skal sikre brukervedvirkning
- Etablere malverk

3.2. Fredrikstad kommunes anskaffelser skal bidra til bedre behovsdekning og møte fremtidens behov

Årlig skal det etableres en anskaffelsesoversikt. Forespørsel sendes kommunalsjefer i 4.kvartal. Behovsavklaring skal gjennomføres i linjen. Behov må innmeldes for å få anskaffelsen prioritert i anskaffelsesoversikten.

Eksisterende rammeavtaler behøver ikke å meldes inn. Anskaffelsesenheten kontakter brukere av avtalen for å forespørre om endringer i marked, endringer i behov og etablerer en tverrfaglig anskaffelsesteam (TAT) der det er behov. TAT skal etableres i alle anskaffelser som berører mer enn en seksjon.

Behov for etablering av nye avtaler i løpet av året skal fortløpende innmeldes til anskaffelsesenheten.

Anskaffelsesenheten skal etablere/arrangere opplæring innen lov og forskrift om offentlige anskaffelser for å forankre og bevisstgjøre ledelse og ansatte i Fredrikstad kommune om regelverket.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Kartlegger kommunens samlede behov for avtaler
- Bevisstgjør ledere og bestillere i verdien av strategisk innkjøpskompetanse
- Knytter innovasjon, endring i marked eller endring av behov til den enkelte anskaffelse

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for prosedyrer og maler i kvalitetssystemet
- Vi skal fremme innovative løsninger og innovative anskaffelsesprosesser som stimulerer til nærings- og leverandørutvikling
- Vi skal øke involvering av interessenter, både fagpersoner (TAT) og brukere, i forberedelsen av store eller strategiske anskaffelser

3.3. Fredrikstad kommune skal ha økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging

Økt fokus på aktiv leverandør- og avtaleoppfølging i avtaleperioden. Bevisstgjøring i organisasjonen for å sikre avtaledekning, sortimentstyring og avtalelojalitet.

Fredrikstad kommune har et system for kontraktsoppfølging som oppslagssystem, med oversikt over avtaler med avtaleinformasjon.

Priser og avtalebetingelser skal følges opp. Virksomhetene må vite hva de kan kreve av avtalen, slik at avvik kan meldes til anskaffelsesenheten. Videre for å tydeliggjøre leders ansvar for å bruke rammeavtalene og bruke disse korrekt ved innkjøp av varer og tjenester gjennom innkjøpssystemet. Nærmeste leder skal sikre at bestiller- og attestasjonsrollen foretas av medarbeidere med nødvendig kompetanse, og etablere interne rutiner som sikrer at rammeavtaler følges.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker fokus på avtalelojalitet
- Standardiserer sortiment
- Sikrer riktige avtalebetingelser

- Ansvarlig gjør at kjøp/bestilling av varer og tjenester ligger i linjeledelsen

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for leverandørkonferanser/dialogmøter og markedsundersøkelser der det er hensiktsmessig
- Vi skal gjennomføre årlige statusmøter med de største leverandørene og de leverandørene som vi anser som svært viktig å ha fokus på, for å følge opp avtalevilkår, - spesielt innen pris, leveranse, miljø, etiske krav etc.
- Etablere KPI målinger (Sikre avtalelojalitet)
- Benytte innkjøpsstatistikker
- Etablere rutiner for implementering av avtaler

3.4. Fredrikstad kommune sine anskaffelser skal gjennomføres raskere, enklere og elektronisk

Innen 1.7.2018 skal alle anskaffelser som gjennomføres etter forskrift om offentlige anskaffelser over nasjonal terskelverdi (kroner 1 100 000 eksklusiv mva) gjennomføres elektronisk.

Anskaffelsesprosessen omfatter alt fra innmeldt behov fra bruker, til ferdig signert og arkivert avtale i arkivsystemet, samt bestilling av vare og tjeneste.

Full elektronisk anskaffelsesprosess vil forenkle arkivering og sikre at alle dokumenter blir arkivert i henhold til gjeldende regelverk og interne prosedyrer.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker andelen av innleverte digitale tilbud fra leverandørsiden
- Forenkler og effektiviserer anskaffelsesprosessen
- Forenkler og sikrer korrekt arkivering

Tiltak:

- Vi skal anskaffe konkurransegjennomføringsverktøy og implementere verktøyet i organisasjonen
- Vi skal benytte elektronisk verktøy når vi gjennomfører konkurranser og bestillinger
- Innføre KGV for alle anskaffelser over kr 100'
- Etablere målinger ehandel
- Se på behov for mer effektivt verktøy for innkjøpsanalyse

3.5. Fredrikstad kommune skal bidra til markedsutvikling i anskaffelsesprosesser

Fredrikstad kommune skal aktivt bidra til dialog med markedet basert på likebehandling. Det bør legges til rette for at små og mellomstore bedrifter kan delta i konkurranser. Leverandør- og dialogkonferanser skal vurderes i alle anskaffelser. Der det finnes standardkontrakter skal disse benyttes, for å sikre gjennomtenkte og balanserte kontraktsvilkår.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Øker bruken av standardiserte kontrakter som er balanserte både for kunde og leverandør

- Reduserer direkte anskaffelser, og gjennomfører flere frivillige kunngjøringer på doffin.no

Tiltak:

- Vi skal benytte nasjonale standardkontrakter der det er mulig, for å sikre gjennomtenkte og balanserte kontraktsvilkår.
- Vi skal vurdere frivillig kunngjøring i alle anskaffelser over kr 500.000, for å ivareta små og mellomstore bedrifter
- Vi skal tilby gjennomgang av tilbudet til tapende part, i de anskaffelsene man anser som hensiktsmessig, og for å øke/oppretholde konkurransen til neste anskaffelse
- Vurdere leverandør- og dialogkonferanser eller høringer (veiledende kunngjøring på Doffin)
- Bevisst forhold ved utlysning av større anskaffelser (dele opp anskaffelsen i grupper)

3.6. Fredrikstad kommune skal gjennomføre samfunnsansvarlige anskaffelser

Fredrikstad kommune skal ta aktivt samfunnsansvar gjennom å etterspørre og forbruke varer og tjenester som er produsert etter høye etiske, sosiale og miljømessige standarder. Forskrifts- og kommunale bestemmelser skal ivaretas gjennom kommunens anskaffelser.

Kravene skal implementeres gjennom tydelige krav i avtalene og gjennom dialog og samarbeid med kommunens leverandører.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Tydeliggjør delmålet i avtalene som signeres
- Har fokus på miljø for å ivareta kommunens miljømål
- Sikrer at kommunen kjøper varer og tjenester fra seriøse aktører i markedet.

Tiltak:

- Vi skal etablere rutiner for å redusere skadelig miljøpåvirkning knyttet til anskaffelser og fremme klimavennlige løsninger
- Vi skal etablere rutiner for å ivareta respekt for grunnleggende menneskerettigheter
- Vi skal ta aktivt samfunnsansvar og bruke kontraktkravene aktivt med fokus på å hindre arbeidslivskriminalitet og sosial dumping
- Vi skal benytte Fredrikstadmodellen i alle anskaffelser innen bygg- og anleggs entrepriser
- Vi skal bruke anbefalte maler og verktøy som er utarbeidet av Difi innen samfunnsansvar
- Vi skal følge kommunens miljøstrategi i alle anskaffelser når den foreligger

3.7. Fredrikstad kommune skal ha høy anskaffelsesfaglig kompetanse

Anskaffelsesområdet er komplekst og har mange faglige nedslagsfelt, blant annet juridiske, økonomiske og samfunnsfaglige. Fagfeltet er i sterk utvikling, regelverket er i stadig endring og det utvikles stadig nye metoder innenfor innovasjon og leverandørutvikling.

For å realisere de prioriterte områdene og bidra til gode avtaler, der risikoen for feil minimeres, må kompetanse bygges og vedlikeholdes både i den sentrale anskaffelsesenheten og ellers i kommunen.

Manglende eller utilstrekkelig kompetanse innebærer en økt risiko for feil og mangler ved gjennomføring av anskaffelsesprosessen, samt feil og mangler ved varene og tjenestene som blir anskaffet.

Anskaffelseskompetansen må derfor kontinuerlig styrkes både blant ledere og ansatte som har roller i anskaffelsesprosessen.

Anskaffelsesenheten skal gi tilbud om undervisning til ulike nivå i kommunen, bistå med generell rådgivning og delta på møter i virksomhetene.

Vi etterlever dette delmålet når vi:

- Opprettholder og øker fagkompetansen innen anskaffelser, er ledende på området og er attraktiv samarbeidspartner
- Minimerer risiko for feil i både gjennomføring av anskaffelsesprosesser og anskaffelse av feil vare/tjeneste.
- Anskaffelsesenheten er kommunens faglig ressurs innen anskaffelsesregelverket, og er en kompetent rådgiver internt i kommunen
- Anskaffelsesenheten kvalitetssikrer prosessen for alle anskaffelser over kr 100.000 som gjennomføres av den enkelte virksomhet, med unntak av entrepriser.

Tiltak:

- Vi skal tilrettelegge for interne kurs innen offentlige anskaffelser
- Vi skal tilrettelegge for kurs innen bestiller kompetanse i innkjøpssystemet
- Vi skal årlig revidere maler og prosedyrer med tanke på forbedring